

Hälsingespelman i Malmköping Äldre andlig sång en "gåva"

Carl Öst är i Malmköping. Det skulle väl betyda en sak. En spelman är i byn. Så rätt. Carl Öst, nu sedan 17 år med benämningen musikevangelist på visittkortet — om han har något — har i en veckas tid spelat och pratat, ja, just pratat, i Malmköpings Filadelfia. Få har samlat så mycket folk som han. En glad pingstvän.

— Tack gode Gud för broder... är så trumpen. Låter det troligt. Nej, en frälst människa skall vara en glad människa om nu frälsningen har gjort någon nytta — sa, alltså Carl Öst.

Egentligen skulle Carl Ös. behöva lägga till sitt andra dopnamn. Han har nämligen tre bröder, som också heter Carl. Det andra förnamnet skiljer dem åt och broder Carl heter därtill Henry. Spelman? — Ja, vad trodde ni. Han är nummer två i ordningen av riksspelman Jon Erik Östs pojkar. Carl Henry har också en syster och därtill flera halvsyskon. Det är en spelmanssläkt och så sent som i vintras sågs de nysnämnda fem syskonen i TV. Pappa Jon Erik är riksspelman, som vid

77 års ålder lagt stråken åt sidan för reumatismens skull. Riksbekant från sina många turnéer "Fiolen min" i föreläsningssällskapernas regi. Äldst är Carl Erik, numera stockholmare liksom nr fyra i barnaskaran, Carl Oscar. Anna, gift, bollnäsbo, med sex barn, är kapellmästare för eget knätofsagång och Carl John, som lagt sig till med artistnamnet Eddie, bor i Malmberget. Alla spelar — men dock bara Carl Henry i pingstkyrkorna. Men sista söndan före jul kan ni se dem tillsammans i TV. Det blir släktemöte med 20-talet spelande Östar. Se spela gör de nästan alla i den numera stora släkten. Ja, musiken har t. o. m. smittat av sig så att Carl Henrys tre fosterbarn — en norskfödd pojke, en dito från Finland och en flicka från Tyskland alla är aktiva musikanter. — Tack och lov frälsta och glada människor, sa Carl Henry.

Det blev ingen vanlig predikantintervju när SN-medarbetaren fick en stund i lugn och ro mellan mötena.

— Inte är ja Guds bästa barn inte. Som ung var jag med på fars danser. Och det var inte några vanliga lördagsdanser det. Hände ofta att vi började på lördagen och slutade på tisdagsmorgon. Vanorna blev väl inte så bra under den tiden och fram emot de tjugo var jag slut. Söp — periodsöp till slut. Och när mor, som inte var troende en gång sa till mej — ska Du gå med och se hur dom har det på pingstmötena — så sa jag inte nej. Hade supit i tre månader och tänkte, inte kan det väl bli värre än så här. Det som avgjort orsakade min frälsning samma kväll var predikantens ord. — Du får komma precis som Du är. Det höll ett år. Men då tog jag en generalfylla

Carl Öst spelar inte bara solo. Här "krusar" han ut melodin som strängmusiken i Filadelfia just sjunger.

lite för mycket småbesvär med mej. Tyckte: Jag kan i alla fall aldrig bli en ordentlig kristen. Men sen den fylledan har det inte blivit nåmer. Röka la jag av med på samma gång. Höll på att förstöra stämbanden med cigaretterna.

Men det värsta ja vet nu, är predikanten som är "felfria". Finns det såna. Ja tror det inte. Skall man tro på människor och få deras öra måste man vara som dom. Inte vara märklig. Det gäller i varje fall min publik. Samhällets nobless kommer inte på mina möten. Men kommer någon har dom (så vitt jag vet) varit tacksamma. Jag har alltid mött trevliga människor dit ja rest. Folk, som tycker om musik och sång. Sjunger och spelar på min fiol glada sänger. Men tänk så det blivit. Har en känsla av att de gamla kända kompositörerna av läsarsånger — en Lina Sandell — en Nils Frykman — "fick" sina sånger och texter. Nu "gör" man dom. I många fall erbarmligt svaga. Och får de en "som slår" så tas det med en fem, sex andra och ges ut sånghäften. För pengarnas skull. Det gäller alltså "andliga sånger". Men precis lika, fast ändå värre, är det med profan musik. Värst schlagers. Men sjunger Taube drar ja gärna på litet högre... —

Själv har Carl Henry Öst gett ut en liten sångbok med 60-talet sånger. De flesta med både text och musik av egen fatatur. Ville just inte rekommendera den. Jag kan inte notera. Mina bröder inte heller för den delen och far har nåt eget system. Men rinner en melodi på mej, så minns jag den lika säkert ändå. —

Litet påbrå till sin evangelistgärning sedan 17 år — Carl Henry är 54 nu — finns långt tillbaka i släk-

Hälsingland och annorstädes kände predikanten Erik Persson. Men då dög inte fiolen. Det var ett satans påfund och min farmorsbror, som gjort sig en fiol, fick se den försvinna in i kakelugnen, när den gamle kom hem. På den tiden dög bara gitarren. Nu beror det inte på instrumentet utan på det som spelas. Här i landet. Men när jag var i Amerika såg ja soldyrkarnas tempel, där alla instrument och all predikan är bannlyst och tempelbesökarna bara satt och stirrade upp mot det fönster som vette mot solen. —

Ett minne från Sörmland har Carl Henry. Hans första fiol gjordes av fiolbyggaren John Eriksson i Eskilstuna. — En bra fiol med dålig stråke är som att ha en fin lägenhet men en dålig fru. Det är i mycket på kärringen det beror, sa Carl Henry.

Hon måste vara bra — hans fru. Dyraste telefonsamtalet i hans liv gick till henne. Då var Carl på turné och just i Chicago men mor kvar hemma i Hälsingland.

Ja, han är en spelman i alla fall, Carl Henry Öst. Musiken är hans liv. — Hur skulle man kunna leva utan musik? Och gillar än de gamla låtarna — en brudmarsch eller en gammelpolska. Generar sig inte för att i släktsammanhang — ja, t. o. m. i TV från Skansen spela samman med bröderna. Skall Carl Henry dirigeras, så inte blir det utan stråke. Och det intryck som består, när Carl Henry skyndar till Filadelfia och kvällsmötet är en övertygelse om att det inte godtemplare och, som han sade, "kuckelgubbar och fredsförening" kunde uträtta det kunde "kom som ud är — men tag felan med". Det hedrar att inte originalet Öst drunknade med dopet.